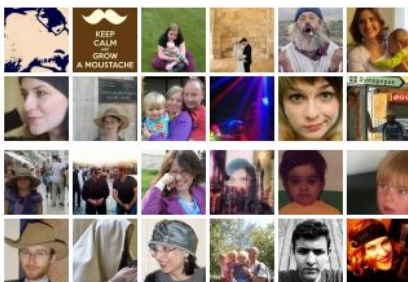

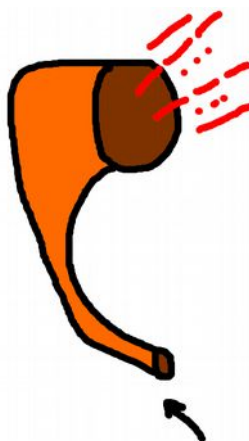

www.dopravdy.cz/daf

Roš hašana

5774

בס"ד

1. tišri 5774
5. září 2013

svíčky: 19:25
havdala: 20:28

Mišejakir: 5:15
Nec: 6:23

Sof Zman Šema: 9:42
Sof Zman Tfila: 10:48
Mincha Gdola: 13:34
Škiat hachama: 19:38

Psachim 77
Mišna Švuot 4:11
Orach chajim 301:34

Bekicr

Představte si, že spěcháte. Opravdu a hodně. Kdosi důležitý na vás čeká. Vyrazil jste o pár minut později a nic nevychází tak, jak má. Na každém semaforu chytne červenou. Blbec před vámi se rozjíždí pomalu. Jindy přehledný úsek cesty se opravuje a místo plynulé jízdy se ploužíte v zácpě. Vaše řada jede pomaleji než sousední, dva chodci se loudají přes přechod. A pak se kolona rozjede. Sešlápnete plyn (jako všichni kolem vás) a pomalu, ale jistě, umazáváte ztracené minuty. Tu a tam někoho předjedete, tu a tam někdo předjede vás. Sjíždíte z dálnice a ... za vámi se policejní vůz signalizující: STOP! Zastavíte. Policista si to nonšalantně dokráčí až k vašemu okénku. "Tak, pane řidiči, víte, jaká je tu maximální povolená rychlost?" "A kolik jste asi tak jel vy?" Víte, že jste určitě nejel jinak rychle než desítky jiných řidičů. Copak to ten policista nechápe? Spěchám přece na důležitou schůzku. Jel jsem skoro podle předpisů. Skoro podle předpisů nikoho neobměkčí. Ani váš spěch na důležitou schůzku. Ani zácpa, ani škodolibé semaforey. Takhle nějak předstupujeme každý rok před Nejvyššího soudce. Každý sám za sebe, bez možnosti se vymluvit na jeden a tisíc důvodů, proč to nešlo jinak a lépe. Tak popisují učenci soud Nového roku. Každý sám za sebe. Jeden po druhém. Jako BNEJ MERON. A nebude-li vše v dokonalém pořádku, čeká nás deset perných dní do Dne smíření. Smíření se se sebou, se svými poklesky, se svými přáteli, se Svatým, buďž požehnan.

Každý den večer prosíme v modlitbě HAŠKIVEJNU, aby nás Bůh ochránil před satanem, který číhá před námi a za námi. S tím, který je ještě před námi, potřebujeme pomoci, ale co se do toho plete satan, kterého už máme za sebou? Co ten má za lubem? Věší se na nás jako závaží a říká nám: "Ty se chceš napravit? Ty? Copak si nevzpomínáš, jak jsi vyváděl tenkrát-tam? Cos dělal, když sis myslel, že tě nikdo nevidí? Jak ses vymluvil, když tě zlomený XY poprosil o pomoc? Začít rok s čistým štítem. Na to máme deset dní pokání. V nich se musíme vypořádat se satany před námi i za námi. Ať jsme zapsáni do dobrého roku 5774.

Pro děti *Prohlédněte si titulní obrázek Dafu...* Na Roš hašana používáme velmi zvláštní iPhone. Nemá dotykovou obrazovku a dá se s ním volat pouze jeden kontakt. Víte komu šofarem (tak se ten iPhone správně jmenuje) voláme? Poslouchejte pozorně. Když se do šofaru foukne, ozve se ze sluchátka místo zvonění troubení. Voláme o pomoc (SOS) nebo to jsou slavnostní fanfáry? A co když někdo v synagoze spí - probudí ho zvuk šofaru? A co ten zvuk probouzí ve vás? V synagoze se letos bude troubit ve čtvrtek a v pátek.

Micva svátku Roš hašana

Troubení na šofar je hlavním příkazem Dne soudu, jak Tóra nazývá Roš hašana. Tradice vyjmenovává deset důvodů, proč se má na Roš hašana na šofar troubit:

Tento den korunujeme Boha za Krále světa. Na korunovacích bývá zvykem slavnostně troubit. Dny mezi Roš hašana a Jom kipur nazýváme Deset dní pokání – šofar má napomoci otevřít duše hříšníků a obrátit je směrem ke Stvořiteli. K pokání má napomoci i připomenutí Daru Tory na hoře Sinaj, při kterém zněl zvuk šofaru. Samotný zvuk šofaru bývá často tak pronikavý, že v hříšníkovi probudí myšlenky na nápravu. V dlouhé historii židovského národa často proroci varovali národ před odklonem z přímé cesty a slova proroků se přirovnávají ke zvukům šofaru. Troubením si připomínáme proroctví o Dni závěrečného soudu, který bude dnem „šofaru a troubení“. Zvuk šofaru nám připomíná vítězný ryk nepřátel bořících Chrám a naši povinnost modlit se za obnovu svatyně. Troubení šofaru upevňuje naši víru v návrat z exilu (GEULA), o kterém je psáno: „A bude ten den a rozezní se velký šofar...“ Šofar připomíná oživení mrtvých, kteří dle proroctví „uslyší hlas šofaru“. A asi nejznámější: šofar nám má připomenout poslední Avrahamovu zkoušku – obětování syna Jicchaka, místo kterého byl nakonec obětován beran zachycený rohy ve křoví.

Rav Jaron Ben David: Pár dní navíc Prezident USA oznámil, že zaútočí na Sýrii. Nejdřív se ale prý musí poradit v kongresmany. Asad zatím zalezl do bunkru a získal drahocenných pár dní navíc.

Stejně tak jsme na tom my. Den Soudu už měl začít, ale my dostali k dobru ještě deset dní. Podle rabínů se na Roš hašana otvírají tři knihy. Pro spravedlivé, pro hříšné a pro ty ještě nezařazené. Podle Rašiho se máme neustále chovat, jako kdyby se naše zásluhy a hříchy vzájemně vyvažovaly a každý jeden skutek měl rozhodnout.

Je ovšem myslitelné, abychom po roce, ve kterém jsme tři sta šedesát pět dní mysleli a konali, měli plusy a mínus přesně vyrovnané? To by byla neuvěřitelná náhoda, vždyť denně uděláme stovky drobných skutků. Výjimka z výjimek. A i kdyby se jeden takový člověk skutečně našel, to je vážně deset dní pokání vyhrazeno pro tak statisticky nevýznamný počet lidí?

Proto se autor knihy Pnej Jehošua domnívá, že definice "spravedlivých" a "hříšníků" nesouvisí jen s konáním dobra a zla (konáním micvot a pácháním hříchů), ale s podstatou člověka. Většina z nás je skutečně kdesi mezi spravedlivými a hříšníky. Chceme konat dobro, ale ne vždy nám to vychází. Nechceme hřešit, ale občas neobstojíme. Proto se soudního rozsudku dočkáme až na Jom kipur. Máme tedy ještě "pár dní navíc" a měli bychom je využít, jak nejlépe to umíme.

Rav Sacks: Krizový (nový) rok V časech jako je současné světová krize (či recese) se více než jindy musíme zamýšlet nad otázkami, které nám Roš hašaha a Jom kipur kladou. Pro co žijeme? Jakých hodnot si ceníme a jak se to projevuje v našich životech? Co předáme svým dětem a těm, kdo tu budou žít po nás? Jak si přejeme, aby na nás lidé vzpomínali? Jakou kapitolu napíšeme do Knihy života?

Je snadné být zlákan zpěvem sirén konzumní společnosti a uvěřit, že to, o co skutečně jde, je množství peněz, které vyděláme a co si za ně můžeme pořídit. Přesto psychologické výzkumy potvrzují, že (mimo nezbytné minimum nezbytné k životu) mezi mírou bohatství a životního štěstí není přímá souvislost. To, jak se cítíme, nesouvisí příliš s tím, co vlastníme. Vzrušení ze zisku materiálních statků bývá velmi pomíjivé.

Totéž platí o partnerském životě. Jednou jsem seděl u stolu s jedním z nejbohatších mužů Británie, který si mi stěžoval, jak je nespravedlivé, že se jeho manželství zhroutilo. Dával své ženě, jak říkal, vše, ale mně bylo jasné, že hovoří jen o věcech, které lze koupit. Nevěnoval jí svůj čas. Byl natolik zaměstnaný, že si nevšiml, jak se jeho žena cítí opomíjená. Již jsem přestal počítat rodiče, kteří si podobně stěžovali na své nevděčné děti, „kterým dali vše“. Vděčnost dětí si nemůžete koupit. Potřebují péči, pozornost, uznání, společně strávený čas.

Judaismus představuje výjimečný soubor pravidel důležitých k vedení smysluplného života. Učí nás každé ráno žehnat za samotný fakt, že žijeme ve světě plném krásy a zázraků. Nutí nás jednou týdně si oddechnout a užít si to, co máme, a nemyslet na věci, kterých jsme ještě nedosáhli. Zůstat s rodinou či v kruhu přátel a společenství. Přitom je známo, že sdílená radost se násobí a sdílené hoře se zmenšuje. Na svátky si připomínáme historii svého národa a jeho místo na zemi. Zákony kašrutu povznášejí prostý akt jídla, mikve vnáší svatost do manželského života. Studium tradičních textů umožňuje rozumové poznání náboženského významu života. V modlitbách rozmlouváme s Bohem.

Můžeme ztratit své majetky, ale o duchovní statky - dobro, které činíme, lásku, kterou dáváme, nikdy nepřijdeme. Proto jsou tou nejlepší investicí, kterou můžeme udělat. Ať příští rok strávíme více času věcmi, která mají skutečný smysl a ať nás Bůh zapíše do Knihy života. Šana tova.

© **Šmílův Daf** tvoří originální texty a volné překlady klasických i současných autorů.

Šmílův Daf obsahuje chibi, které sice odborníky trápí, ale vy si jich ani nevšimnete. Text neprochází korekturou, omluvte proto případné překleby.

Starší čísla najdete ve webovém archívu na www.doopravdy.cz/daf. Podpořte nás koupí některé z našich knih a her. (www.doopravdy.cz, www.pyramidky.cz)